

**Clavis Aurea Thesauri Partheno-Carmelitici, Sive
Dissertatio Historico-Theologica, Referans atque
Exponens Antiquitatem & originem, confirmationem ac
propagationem, beneficia ac privilegia, gratias & ...**

Paulus <Ab Omnibus Sanctis>

Viennæ Austriæ, 1669

VI. Satisfit alijs quibusdam controversijs, ac difficultatibus, ac terminantur
hæc Pars, & Caput quadam ad Confratres Parænesi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64293)

opéra ex duplici titulo obligatoria v. g. ex præcepto Ecclesiæ, aut voto, vel statuto Confraternitatis, ut jejunium: vel in Sacerdote officij recitatio &c. videtur posse commutatio fieri in opus aliud, cuius jam adsit obligatio alio ex capite. Hoc enim familiare admodum est Confraternitati nostræ, ut uno opere duplici satisfaciat debitor E. C. præcepto Ecclesiæ, & Sodalitij. Secus dicendum videtur de opere supererogationis Confratribus præscripto; verb. caus. absentia Feriæ quartæ; nam tunc in novum opus pænale mutandum erit. Etsi absolutè non reprobarem commutationem factam in aliud opus, ad quod aliundè is, cui fit, esset obligatus.

Quid ob-
servandū
in commu-
tatione o-
perum ex
duplici ca-
pite obli-
gator.?
Quid de
operibus
superero-
gationis,
&c.?

CAPUT VI.

Satisfit aliis quibusdam controversiis, ac difficultatibus, ac terminantur hæc Pars, & Caput quadam ad Confratres paranesi.

U M in superioribus non semel asseruerimus, recipiendorum in parthenium nostrum Sodalitium nomina Confraternitatis albo inscribenda esse, quæritur, utrum hoc sit ita absolutè necessarium, ut nisi id fiat, Sodalis privandus sit Confraternitatis beneficiis?

Affirmativa sententia videtur haud levi niti fundamento, ob Diplomata Pontificia CLEMENTIS VII. GREGORII XIII. & PAULI V. illi plurimùm suffragantia.

CLEMENS in Diplomate suo incipiente, Ex clementi. hæc habet: *Qui Confraternitatem de monte Carmelo ingredi, seu Confratrum ejusmodi Confraternit. numero adscribi &c.* GREGORIUS in Bulla, cuius initium est, *Vt laudes.* hæc tradit: *Qui habitum hujus Religionis gestaverunt, vel eorum Confraternitatem ingressi fuerint, vel Confratrum numero adscripti &c.* PAULUS verò in Constitutione Bullata, quàm edidit anno 1606. initium ejus ab his verbis ducitur, *Cum certas unicuique.* sic loquitur de hac inscriptione: *Tam ipsis pro tempore describendis, quàm jam descriptis, &c.* Hanc Confratrum inscriptionem in albo Confraternitatis necessariã esse pro Confraternitate Chordæ S. Francisci affirmat Rodriquez Tom. 1. 99. Regul. 9. 58. art. 1. & Francisc. Bordonus

418.

Utum in-
scriptio
Confratrū
in album
Sodalitatis
sit absolu-
tè necessa-
ria?

Probabilis
videtur
sententia
affirmati-
va.

donus Tom. 3. Resolut. 72. num. 14. Pro omnibus Confraternitatibus id tradit Flavius Cherubinus in *Compend. Bullar. in Sixto V. num. 11. Schol. 2.*

Sed longè
probabili-
or oppo-
sita.

Probabilior tamen, & absolutè tenenda videtur opposita, cui subscribunt Cyprianus à S. MARIA in *Theaur. 1. part. Cap. 11.* Theod. Stratus, maximè quoad Sabbatinam (esto aliter sentiat de reliquis indulgentijs) in suo *Tractat. de Confratern.* Irenæus à S. Jacobo in pluries citato *Tractatu Theologico*, de singulari Virginis immaculatae protectione, *Section. 2. Cap. 7. §. 1.* Lezana Tom. 2. 99. Reg. Cap. 15. num. 44. & in lib. *de patronat. Marian. Cap. 12. num. 22.* id rectè colligit ex eisdem GREGORII verbis disjunctivè pronuntiatis, nec per consequens absolutam, determinatamque obligationem inducentibus. Nec mens, intentioque tum GREGORII, tum aliorum Pontificum videtur fuisse alia, quàm exprimendi receptionem Confratrum, sive de cætero per solam habitus traditionem, sive per ipsam nominis descriptionem, aut alio modo ea fieret: at quia frequens est similibus in Sodalitiis nomen describi, hinc communè illa recipiendi ratione specificam, qua utimur enuntiarunt.

Aperitur
& exponitur
circa
hoc mens
Pontificū.

419.

CÆTERUM PAULUS V. ad rem non adducitur in præfata Bulla, *Cum certas*. nam ibi non loquitur generaliter de omnibus Confratrum privilegijs, sed solum de indulgentijs, quas ipse Confratribus fuit elargitus. Ex quo ad summum sequeretur, debere deservire pro lucro ejusmodi indulgentiarum, de quo supra *Part. IV. Cap. 6. num. 251.* disseruimus. Alij verò Pontifices pro eodem usurpant, *habitum Religionis gestare, Confraternitatem ingredi, & Confratrum nomen adscribi*, nec tam attendenda est verborum litera, quàm sensus, juxta illud juris axioma, *non mens verbis, sed verba menti debent inferre.* Ad intentus mentis sensus est, ut intelligantur Confratres Carmelitici Scapularis, sive per descriptionem, sive per habitus traditionem tales evadant: neque enim ibi quæritur, quomodo recipiendi sint Confratres, sed quid recepti lucrentur: nec Pontifices declarare intendunt recipiendi modum, verum privilegia consequendi. Ita Lezana nihilominus, & cum illo Irenæus *supracitati*, licet admittatur essentiali minimè esse conditionem, fatentur tamen tutius describi, cum propter consuetudinem, tum propter Ordinis Constitutionem, id præcipientes, tum vel maxime, quod sic plenius præfatis Pontificibus

Licet necessaria omnino non sit inscriptio, tutius ta-

cum Constitutionibus satisfiat. Quod ego quoque non diffiteor. Et juxta asserta hoc loco intelligenda sunt, quæ in superioribus de hac inscriptione diximus.

QUÆRITUR *secundò*, utrum infirmi Bullæ Sabbatinæ privilegium lucrari valeant?

Respond. affirmativè, modo tales ante ægritudinis statum, legitimè suscepto sacro Scapulari, Confraternitatis muneribus, maximè requisitis pro privilegio Sabbatino fideliter satisfecerint; etsi illo tempore, nec Horas persolvere, nec jejunare, aut abstinere à carnibus possint. Nec enim præsumendum est, clementissimam Virginem, Matrem voluisse Confratres suos tali in statu, ad tale recitationis, jejunijs, aut abstinentiæ &c. onus obstringere. Et si non sufficeret valetudinis tempore hæc præstitisse, paucissimi, aut forsan nulli omnino, hujus Sabbatinæ gratiæ participes fierent: cum vix reperire sit, qui tali in statu ac tempore his satisfacere queat.

Si quis autem morbi primùm tempore partheniam hanc vestem suscipiat, ejusque Sodalis efficiatur, cum tunc nequeat neutrum ex prædictis muneribus obire, nec Sabbatinæ gratiæ particeps fieri posse videtur: nec tamen propterea frustrà sacrum assumet Scapulare, cum alijs Confraternitatis beneficijs, privilegijs, atque indulgentijs gaudere valeat: nisi huic ægro Sodali hæc munera in alia pietatis opera, infirmo possibilia, ab habente facultatem, juxta suprà dicta, legitimè commutentur; tunc enim Sabbatino privilegio etiam potiretur. Hanc tamen commutationem necessariam non judicamus cū P. Thoma à JESU pro illis, qui incolumitatis tempore hunc habitum Parthenium suscipere, & præfatis muneribus tunc ritè satisfacere.

Ex his patet nullo negotio responsum ad aliam, seu *tertiam dubitationem*, quàm movet idem P. Thomas à JESU, utrum scilicet illi, qui vel nolunt, vel nequeunt munia præstare necessaria pro Bullæ Sabbatinæ effectu adipiscendo, possint nihilominus consequi cæteras nostri Sodalitij indulgentias, gratias ac privilegia?

Ad hoc ipse respondet, quod tales, si præstent præscripta pro illarum lucro, opera seu munera, absque dubio eas consequantur: non enim dependet harum adeptio ab illius assentione, & hæc sine illa obtineri valent.

QUÆRITUR *quartò*, utrum specialissima DEIPARÆ Virginis

men & consultius adhibetur: & quare?

420.

Quomodo & quinam infirmi lucrari valeant privilegium Bullæ Sabbatinæ?

Quidnam consequantur illi, qui primùm tempore ægritudinis Scapulare recipiunt. *Loc. supra citat.*

421.

Illi, qui nolunt aut nequeunt præstare requisita pro privilegio Sabb. possunt nihilominus frui cæteris privilegijs & indulgentijs.

nij protectione, de qua egimus *I. Parte*, aut Sabbatina gratia mandandus sit ille, qui semel, aut iterum contra præscripta pro illiusmodi deliquerit?

422.

Semel iterumque delinques contra supra præscriptas Cap. 1. & 2. obligationes non privabitur illis beneficiis &c. dummodo resipiscat, & illis satisfaciatur.

RESPOND. Videri quod non, dummodo postea resipiscat, & firmiter proposuerit servanda servare imposterum. Ita præstat Thomas à JESU, & cum illo Theod. Stratius, Daniel à Virg. RIA, Irenæus à S. Jacobo, Franciscus à Puerò JESU, locis supra citatis. Id nos credere suadet ineffabilis piissimæ Virginis Matris misericordia, quæ cum ex summa benevolentia, amoreq; eximio nobilitate contrahat, extremos justitiæ servare apices non est existimandum. Constat etiam ex Evangelio *Matth. 19.* quod ad vitam possidentem æternam servanda sint mandata, juxta illa verba Christi Servate mandata nostri: *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata.* Et nihilominus certum est, quod etiam ij, qui Divina mandata transgrediuntur, si in se reverfi pœniteant, & in gratia decedant, vitam æternam consequentur: Ergo idem de Confratribus nostris ex humana fragilitate quodammodo deficientibus, sed mox se corrigentibus ac pœnitentibus, idem mare licebit, quoad consecutionem gratiæ Sabbatinæ.

Quid de illis, qui per plures annos deliquerunt, & postmodum pœnitentes præscripta fideliter præstant?

Nihil tamen ausim promittere illis, qui ex mera negligentia & socordia adeò frequenter prædicta omittunt, ut dicere liceat, ipsos ad omittendum, quàm ad satisfaciendum magis assuetos.

Qui autem susceptum semel Marianum habitum, postea dimittunt: vel eo retento Confraternitatis munia prorsus negligunt, vitiosq; vitijs sese ac voluptatibus tradunt, etiam per plures annos dummodo tandem à vomitu revertantur, atque pœniteant, & imposterum fideliter, diligenterque præscripta servant, recipiendos decernimus existimo à misericordissima Matre in Confratres.

423.

Unde delicti gravitas sit pensanda?

ANIMADVERTENDUM quoque, attendi debere delicti rationem; gravius quippe, juxta quorundam sententiam, delictum quere videtur, qui bis, terve in anno peccat contra Castitatem, quam si centies omittat officium B. Virginis; *gravius* inquam, non modo contra æternam salutem, verum etiam, illa seclusa, credendum est per ejusmodi delictum amplius offendi Reginam Virginum; cui non infima laus est, quod DEI Genitricis dignitate à proposito servandæ virginitatis non sit abducta: sed mirata est magis mundum, quàm susceperit, inquit: *Quomodo fiet istud, quoniam virum non*

gnosco nec prius assensum præbuit, quam divinum castæ generatio- nis modum, cum esse noverit, qui Virginitati detrimentum minimè afferret. Quare his tam eximii purissimæ Virginis Matris beneficiis maximè indignus, prorsusque privandus cenferi debet, qui Continentiæ deditus non fuerit.

Qui verò impensius, magisque constanter, juxta Confratrum obligationes, DEIPARAM Virginem coluerint, illos sanè arbitror specialius semper ab eadem DEIPARA, cum toto vitæ decursu, tum in ejus termino protegendos; citiusque eripiendos è purgatorij flammis: segniores verò intensius urendos, imò & extensius in eisdem flammis.

QUÆRITUR quintò, An sufficiat ad fruendum Confraternitatis privilegii, si quispiam per alium præscripta illius munia adimpleat?

Respond. negativè: cum enim recitare Officium, jejunare, abstinere &c. sint actiones personales, & beatiss. Virgo ac summi Pontifices ad privilegij effectum obtinendum illa præscribant & exigant, erunt necessariò per eum, qui privilegio potiri cupit personaliter perficienda; cum sub hac conditione, & non aliter illa concessa esse censeantur, & privilegia hæc sint personalia. Præterea quoties opus aliquod simpliciter injungitur, tanquam conditio necessaria ad fruendum privilegio, necesse est, ut personaliter perficiatur ab eo, qui consequi cupit privilegium; quia tale opus simpliciter loquendo non fit ab aliquo, quando per alium fit, privilegium verò requirit, ut ab ipso lucrante opus fiat.

QUÆRITUR sextò, Utrùm Confratres invitati Feria quarta, seu die Mercurij ad convivium, aut alia ex causa extrà domus suas prandentes, aut cœnantes, causam habeant sufficientem, ut carnibus vescantur, sine privilegii Sabbatini præjudicio?

Respondet R. P. Daniel supra laudatus num. 843. Partis V. Vineæ Carmeli Cap. 7. quod si alij cibi non adsint, nec facilè haberi possint, aut timeatur, quod abstinendo à carnibus alij incommodarentur, pudore vel mærore afficerentur: aut ex fragilitate indè quoquo modo offenderentur: aut obloquendi occasionem fumerent, tunc melius, & ad majorem DEI gloriam videatur, non abstinere. Si verò in mensa alij cibi adsint, aut facilè, & sine incommodo haberi possint,

R. I. R.

nec

Indignus planè purissimæ Virg. Matris beneficijs Confrater impurus.

Qui impensius Deiparam coluerit, citius è purgatorio liberabitur.

424. debet quis per seipsū Confraternitatis munia præstare, ut privilegij ejus potiat.

425.

In quibus Casibus abstinentiæ præscripta non ita rigidè obligare videatur?

nec periculum videatur alicuius offensionis, tunc causam sufficientem minimè esse, quo minùs abstinentia seruetur præscripta.

426.

Quid nomine carni-um in-telligatur in præscri-pta Feria IV. illarum abstinen-tia?

Lacticinia permittuntur, nec Cõfratres ferijs quartis jejuna-re tenentur.

Quæres septimò, quid nomine carni-um intelligatur, in præscripta Feria quarta & Sabbato illarum abstinentia?

Respond. Nomine carni-um intelligi non modo veras carnes, verùm etiam omnia illa, quæ cum carni-um magnam habent prop-riam, ut sunt sanguis, laridum, sagina, & quæ per concoctionem cum carni-um, de illarum substantia, aut qualitate participant; ut in jus, legumina, olera, & alia pulmenta. *Prohibentur*, inquit Thomas J. E. S. U., *per hanc abstinentiam illa omnia Confratribus, quæ Ecclesia non mittit, seu vetat cunctis Fidelibus diebus jejuniorum, atque omnibus ferijs suis.*

Lacticinia tamen, ut ova, butyrum, caseus, &c. Sodalibus, & illis diebus, extrà Quadragesimale jejunium permittuntur. neque etiam jejuna-re omnibus Feriis quartis & Sabbatis, sed solùm à carni-um abstinere tenentur; nisi in illos dies incidat jejunium ab Ecclesia præceptum.

427.

Cur Confratribus præcipiatur abstinentia pro diebus Sabbatinis, cum ad illam Fideles omnes obligentur?

Quærit etiam P. Cyprianus à S. MARIA, cur in Bulla JOANNIS XXII. aliisque Apostolicis Diplomatum, Confratribus imponeretur abstinentia carni-um, non modo diebus Mercurij, verùm etiam Sabbatis, cum ex Ecclesiæ præcepto Fideles omnes ad abstinentiam à carni-um diebus Sabbatinis obstringantur?

Ad hoc ipse respondet *Cap. 23.* id ideo fieri, quod in nonnullis regionibus diebus Sabbatinis ex dispensatione, aut privilegio permittitur, vesci extremitatibus animalium: in aliis verò locis quibusdam à Nativitatis Domini festivitate usque ad festum purificationis B. MARIE Virginis, ipsa carni-um comestio permittitur. Voluit quippè sanctissima Virgo, summique Pontifices, Confratres literarum ignaros non tantùm diebus Mercurij per totum annum, verùm etiam Sabbatis omnibus à carni-um abstinere, ad gaudendum Bullæ Sabbatinæ privilegio: sed quid circa hoc alij sentiant, & sciendum videatur, diximus *supra Cap. 5.*

428.

Quinam nulla videantur indigere

Unum pro solatio Confratrum, ad prædicta duo munera præstanda verè impotentium, advertendum est: quod scilicet Reverendissimus P. Theod. Stratus in sua instructione *Cap. 12. num. 19. & 20.* cum aliis nonnullis viris doctis nostræ Religionis probabile existimavit, illos qui vel ex impotentia, vel ob aliam legitimam causam nequeant

Officium legere, aut jejunare atq; præscriptam servare abstinentiam, nulla indigere dispensatione, aliorumve operum æquivalentium exhibitione pro obtinendo Bullæ Sabbatinæ privilegio, modo cætera servanda servant. Quod etiam colligi videtur ex Bullis JOANNIS XXII. & ALEXANDRI V. ipsisque verbis DEIPARÆ Virginis, quæ post expositas condiciones, ad privilegio illo fruendum, requisitas, hæc verba adjunxit: *nisi necessitatis causa alicui traditi essent impedimento.*

SOLENT aliqui Prælati ac Confessarij, teste *supra citato* P. Daniele, hujuscemodi impotentibus, vel legitimè impeditis, injungere, ut quotidie illa hebdomada, qua abstinentiam, vel Ecclesiæ jejunia servare nequeunt, recitent in honorem septem gaudiorum beatissimæ Virginis septies orationem Dominicam, salutationemque Angelicam: quod præstando non solum consequentur vicibus singulis indulgentias 40. dierum à PAULO V. concessas, uti *suprà Parte quarta Cap. 6. num. 248.* diximus, verum etiam membra viva Carmelo-Parthenij Sodaliij se profitebuntur, forsanique etiam promerebuntur Sabbatinæ gratiæ participes effici, si non subsisteret *suprà dicta* opinio illorum, qui tales dispensatione, aut commutatione egere non credunt.

At cavendus hic error quorundam existimantium universaliter pro omnibus sufficere, ut gaudeant speciali illo DEIPARÆ Virginis adjutorio in igne purgante, septenarium illū orationis Dominicæ salutationisq; Angelicæ numerū: nequaquam enim id sufficit pro iis, qui norunt & possunt legere Officium, aut abstinentiam ac jejunia servare, nec legitimè impediuntur: à talibus namque, si privilegij istius participes esse cupiant, ut *suprà dictum* est, Officium, si sciant & queant, legendum est: sin minus Ecclesiæ jejunia, abstinentiaque à carnibus Feriis quartis, ac Sabbatis servanda: qui verò nec id possunt, satisfacere poterunt recitando indies septem *Pater & Ave.* ut *dictum* est, aliavè opera præstando. Satius autem erit, illa ipsis ab aliquo Ordinis Superiore, vel P. Confessario, illum in finem imponi, uti *suprà etiam* innuimus.

IMPOSITURUS metam huic septimæ Parti de muneribus obligationibusque Confratrum, congruum duxi eosdem breviter admonere officij, ad omnes ejus partes accuratè, seduloque explendas:

R R R 2

dispensatione, aut commutatione circa prædicta duo munia?

429.

Loc. cit.
num. 849.

430.

das : quod non propriis, sed illustrissimi Scriptoris, Theophili Raynaudi verbis, quippè meis longè efficacioribus, præstare visum est. Is igitur in fine sui Tractatus suprâ non semel laudati, sic Confratres affatur & exhortatur, paucis primùm proponendo iis nobilitatem, eminentiam & utilitates plurimas, eximiasque hujus nostri Sodalitij : [VENIO ad SODALES ASCITITIOS gratulans ipsis sortem bonam : & admonens, ut eam pondere Sanctuarij libratam, æstiment pro rei dignitate ac utilitate. Recogitent nobilitatem, cum uberi fructu certantem ; utramque prorsus inlignem, & leviculo pretio annumerato comparandam. Quæ verò potest esse dignior ac nobilior Sodalitas, quàm quæ ad DEIPARAM refert institutionem suam : & Christi nutu, per summum ejus Vicarium (quoad nos) comprobata coaluit ? Aliæ passim Sodalitates, tamen si eo ipso quod pietatem spectant, afflatu Spiritus sancti sunt constitutæ, aliquatenus ipsum Spiritum sanctum habent Authorem : tamen non nisi remotè, gaudent Cælestis institutionis prærogativa. Hic omnia proximè & immediatè per Cæli & terræ Reginam, Filio cooperante, & in omnes Matris voluntates concurrente, auspiciis Divini Spiritus, sunt constituta. Cedo nobiliùs Sodalitium, quo consortium ejusdem cum Christo Matris obtingat.

Confraternitas nostra vel ideò illustrissima, quia ad Deiparam refert institutionem suam.

Quodnam sit omniù nobiliùs Sodalitium ?

431.

NEC utilitas nobilitati concedit. Hoc sacrum Schema, & verè Cælestis Habitus, longè aliud commodum præstat animæ; quàm corpori vestis materialis, atque corporea. Hæc enim, tametsi nuditatem prohibet, frigus tamen non depellit ; ut fert popularis persuasio, benè rejecta à Theodoro *Orat. de Charit.* verbis illis (Non ut quidam arbitrantur, tunica, indumenta & vestes calorem præbent corpori : lapides enim & ligna calefacient, quibus ea adnota essent. Sed nemo unquam vidit lignum, vel lapidem, vestibus evasisse calidiorem. Ergò nec corpori præbent ea calorem, sed servant calorem corporibus. Et frigidi quidem aer incutit incursum. Suscipientes autem vapores, qui exeunt ex corpore, & incalescunt, & calorem exhibent corpori. Hujus autem rei, testis est experientia. Sæpè enim frigidum lectum ingredienti, corporis applicatione, stragulum quod prius erat frigidum, calidum efficitur. Cibus ergò, corpus magis calefacit, quàm vestis.) Optimè ista Theodoretus, de veste corporea, operiente exteriorem hominem. At habitus Virgineus hoc plus habet, quod corpus operiendo calorem immittit ; quo anima ipsa

Vestes non calefaciunt corp.

Per sacr. Scapulare

incalescit, ac fervet. Coneiliat enim spiritus planè vitales, Cælestes, inquam, afflatus à sanctissima DEI Genitricæ exoratos; quorum interventu calor vivificus animam vegetat, & ad omne opus sanctum fervidam facit.

ACCEDUNT uberes jam ex hac vita, pœnarum pro peccatis pendendarum, laxationes: & optio deligendi semel & iterum Confessarij, instructi potestate plenissima, ad quosvis ferè culparum nexus exsolvendos. Sed nihil hæc omnia, ad fructum protectionis singularis, quàm spondit, quæ apud DEUM omnia potest: data fide, curandi lectissima salutis æternæ subsidia, quibus vita (si mens læva non sit) felici exitu concludatur. Quo certè, nullum potest esse humanorum votorum expetibilius; cum omnia hominis studia ad id vnum collimare debeant, ut detur ad finem illum pertingere: quod illis per DEI Matris favorem assequi licet, & securè, & levi opera.

QUI D enim verò exigit DEIPARA, in tot favorum & bonorum vicem? Expressit ipsa mentem suam JOANNI XXII. poscens, ut qui charum sibi Sodalitium iniverint, Scapulare Ordinis Carmelitani deferant, quo hujus se Cœtus membra profiteantur: Castitatem, pro gradu suo, colant; qui necdum illigati sunt conjugio, illibatam & puram: qui fœdera conjugij iniverunt, servent eam, intrâ thorum sanctum, & connubium immaculatum: quibus ea vincula per comparis mortem disrupta fuerint, illimes maneant (ut eum statum decet) quandiu novum jugum non subiverint. Hæc omnes, ab ipso susceptæ sacræ vestis principio, tenenda inviolabiliter promittere, & exequi debent.

Jam seorsim omnes literis informati, Divini Officij pensum, vel ex beati ALBERTI præscripto: vel suetum in Ecclesia quodvis aliud: vel ex PAULI V. interpretamento, parvum, quod vocant Virginis MARIE Officium, persolvere tenentur. Qui rudes sunt literarum, indicta per Ecclesiam jejunia, seclusis justis causis excusantibus, explere jubentur; addita apocreas, Feria quarta & Sabato, nisi in eos dies incidat Christi Natale.

En totum, pro tot bonis quanta attigimus, Sodalitij sacri jugum. Immo & si aliqui illis sustinendis adhuc sunt impares, commutationem in alia pietatis opera à Confessariis licet & extorquere. Næ DEIPARA ergà Clientes suos, prodiga potius quàm munifica, &

incalescit
anima &
quomodo?

Recenset
privilegia
& commo-
da Carme-
litici Sodalitij.

432.

Quanam
à Confrat-
ribus pro
his munia
vicissim
Deipara
poscat?

Quam le-
via sint o-
nera, quæ
Deipara
Confratri-

bus suis
imposit, it,
respectu
beneficio-
rum quibus
fruuntur?

433.

vulgarem in modum liberalis, videri voluit; tanta in eos commoda, adeo vili profundens verius, quam erogans.

(*Et nonnullis interjectis prosequitur.*)

ATQVE eo quidem modo solvitur prætensa durities; & jugum Sodalibus Marianis, mandante DEIPARA, impositum, suave esse ac onus leve, liquido patet. *Suave jugum*, ajo & leve, idque per se liquebit, si (ut ex præclaro S. Hilarij monito, mendacium proficiat veritati) fas esset, præscripta in hoc DEIPARÆ Sodalitio, comparare cum lotionibus, abstinentiis, jejuniis, lincinationibus, aliisque sanè durissimis; quibus Galli Cybelæ Sacerdotes, cultum *Matri Deorum*, quæ & eadem Ops, Tellus, & Virgo credita, prosequerantur.

Necessitas igitur magna injicitur hisce Sodalibus, non modo adeo leve jugum non detrectandi & refugiendi, tanquam onerosum & durum, sed etiam gratulandi sibi illius susceptionem, & præstandi se quod dicuntur; hoc est DEIPARÆ *speciales Filios, ac Fratres*, ut vacuum nomen præferant; quæ est digna lachrymis exerratio, omnibus in DEI Ecclesia Ordinibus, statibus item omnibus, sive laicis, sive sacris perniciofa, vel etiam exitialis.

434.

Christiani
Simiatici
quinam
dici pos-
sint?

*Lib. 1. E-
pist. 5. En-
chyr. L. ad
Hermon.*

*Lib. 19.
mor. C. 9.
Orat. 19.*

*Lib. de Vi-
ta Christ.
c. 2. § 3.*

INTER Christianos sanè plerique, dum vana appellatione Christianorum, seposita professionis observatione, contenti sunt; nihil minùs sunt quàm Christiani. Verè Christiani Simiatici (ut vocem à Plinio juniore, & Epicteto, in affini causa adhibitam huc transferam) à Gregorio Nysseno sub ea Simiatica forma seicè expressi Christiani; quibus DEUS est tantùm DEUS in publico, sed non in occulto, juxta præclaram S. Gregorij observationem. Christiani, in quos illud Basilij Seleuciensis meritò intorqueas; (*Cur appellationi cuius virtute caves, contumeliam irrogas? quid gestas cognomen, quod persona probro sit? factis appellationem impugnas, & calumnia nomen tuum affici?*) Conclamat quoque in hujusmodi nimium vigentem abusionem, Augustinus. Nec nunc duntaxat damnosissima est, ea vacui nominis ostentatio, sed ipsa est, quæ olim quoque vastitatem intulit Synagogæ. Sæpè sanè Apostolus in Judæos invehitur, quod contenti gloriosum nomen præferre, seque DEI peculium & selectum populum dicere; de comprobanda factis notione nominis non curarent. Indè est, quod circumcisionem, quæ erat externa populi DEI peculiaris característica, prout soli carni impressam, nec pervadentem

ad ab-

ad absconditum cordis hominem, dedignatus *circumcisionem* dicere, *Phil. 3.*
 appellat *concionem*. Rursus verò vocat *confusionem* eorum, qui terrena
 sapiunt, habentes in carne fiduciam, & in ea confusione gloriantur.
 Quam Vulgatus dixit *gloriam in confusione*, creditus Ambrosius
 vocat *gloriam in pudendis*. Disertè autem aibi contestatur Aposto- *Rom. 2.*
 lus, hujusmodi *circumcisionem præputium* factam esse. Non enim,
 qui in manifesto *Judeus est: neq; que in manifesto in carne, est circumcisio:*
sed qui in abscondito Judeus est, & circumcisio cordis in spiritu, non litera.
Cujus laus non ex hominibus, sed ex DEO est. Expostulaverat cum Ju- *Cap. 7.*
 deis acriter Hieremias, hac ex causa; quod contenti externa spe-
 cie ac nomine, & Templi DEI apud se collocatione, cultum inanem
 & medullæ vacuum exhiberent. Indeque factum esse, ut aufere- *Lib. 29.*
 retur à Judæis lux sua, S. Gregorius observavit, eò accommodans *moralis cap.*
 illud Jobi; *Restituetur, ut lutum signaculum, & stabit sicut vestimentum: au-*
feretur ab impijs lux sua. Qui enim evecti erant in DEI signaculum re- *3.*
 soluti sunt in lutum suum, stantes exterius in maltruca crassa; sub qua *Cap. 31.*
 nihil erat vitæ, lucis nomine designatæ.

AD extremum non Christiana duntaxat, aut Judaica professio, **435.**
 per eam in nuda appellatione gloriam evanescit: sed omnes status
 pereunt, & omnia munera velut sal infatuatum ad nihilum valent ul-
 tra; & nubes sine aqua, nubem frustrâ ementiuntur. Non minùs
 enim evanidum est, absque subjecta notione, quantumvis illustre
 nomen. At ut benè dixit Gregorius Nissenus [*non ex appellatione*
res sunt, sed earum subjecta natura (quæcunque tandem illa sit) *apri no-*
minis significatione declaratur.] Haud abs re igitur, Sodalibus Maria- *Lib. de*
 nis Author sum, ut sollicitissimè caveant; ne vacuo contenti no- *form.*
 mine, & hærentes in externa specie, ad subjectam vocabuli no- *Christ.*
 tionem parum attendant: & grandia nomine ac specie pollicentes,
 rebus nulla restituentes, falsarij criminis, judice Salviano, jure *Lib. 4. ad*
 damnentur. *Eccles.*

Qui sic Sodales audiunt, crasso solæcismo dehonestant ora-
 tionem suam: & juxta Petrum Damiani nescientes proferre *Serm. de*
S. Anthi-
mo.
 vacuam spicam, & medulla inanem prætendentes, morte mulstantur.
 Quod exquisitè præcavens Ecclesia, amicitur lana & lino; id est,
 exteriori titulo ac specie professionis, & virtute subjecta, juxta B. *Serm. 217.*
 Augustini interpretationem. Ne fiat ergò Sodales Virginei, exa- *de temp.*
 nimes

nimes (ut ita dicam) Sodales. Ne glorientur nuda appellatione specialium *Filiorum & Fratrum DEIPARÆ*: ne sint Sodales *de solo titulo*, sed studeant esse, quod dicuntur. Loquantur cum persona & nomine professionis suæ, juxta sapiens B. Cypriani monitum; quod video etiam adamasse B. Hieronymum cum Heliodorum Monachum admoneret, ut cum nomine *Monachi* loquens, consideraret quid nucleï, ejus nominis cortex abderet. Benè & optimè habitura omnia, si nominis externa species intima notione gravidetur, apud Epictetum aliquoties lego. Quidni enim hominem à S. Chrysostomo adhibitum, virtutis incentorem, adhibeam ipse quoque? Et è contrariò nominis à moribus & vita dissensio, excidiū est totius honestatis. Quo nomine alterū Ethnicæ sapientiæ simulacrū, Musonius (non minùs, quàm Tertuliano Seneca, jure dicendus *sapè nosster*) stomachabatur in illa, ut Hieron. vocavit *glorie animalia*. Philosophos dico, qui contenti Philosophorū nomine & pallio; nomen illud vita, & factis dehonestabant. Cū enim inter eos unus, referente Gellio, palliatus & crinitus, barbaque propè ad pudem usque porrecta, apud Herodem Atticum *Philosophi* nomen ostentaret, cæteroqui nebulo, & erraticus, ac nullius rei; pecuniam quidem quàm poscebat, accepit, jubente Musonio: sed non absque insperione salis ac piperis, & infusione aceti, per hæc verba (*Hoc potiùs dolori mihi & ægritudini est, quod istiusmodi animalia spurca, atq; probra, nomen usurpent sanctissimum & PHILOSOPHI apellantur. Majores autem mei Athenienses, nomina fortissimorum, Hermodij & Aristegytonis, qui libertatis recuperanda gratia, Hippium Tyrannum interficere adorsi erant, ne unquam servis videri liceret, decreto publico sanxerunt; quoniam nefas ducerent, nomina libertati patriæ devota, servili contagio pollui. Cur ergò nos patimur, nomen PHILOSOPHI illustrissimum, in hominibus deterymis exsordescere?*)

435.

Advertant hæc Confratres.

JUSTIOR per omnem modum sit concitatio, expostulantis de eo, qui se *specialem Filium & Fratrem DEIPARÆ* dicit: Cum tantopere desciscat ab ea appellatione. Quid enim? *Matrem totius sanctimonie*, audes *Matrem* dicere, inquinatus ipse & spurcus, ac illuvie indecora dehonestatus? *Matrem lucis ac vite*, audio à Patribus appellari MARIAM. Quomodo filius tenebrarum, & hoc titulo mortis filius, sustineat sanctum ac splendens *Filij MARIÆ* nomen,

Lib. de spectac. Ep. 1.

L. 2. Aia c. 10. § 14.

Hom. 13. in Acta.

Lib. de anima c. 20. Epist. 34.

L. 9. C. 2.

contaminare? Arguebat in persona juvenis exlegis ad squalorem, & miseriam deducti, peccatorem à DEO aversum S. Augustinus; exprobrans quod secus se haberet quàm *Filium DEI* deceret, assumpta adversus eum parabola; *Filius Senatoris es, quid tibi cum hoc pudore ac sordibus?* Dixeris meritò in re nostra, ad Sodalem malè respondentem magno nomini, *Filius MARIÆ es, Frater DEIPARÆ es*; cur adeò sanctum nomen dehonestas? cur vas contumeliæ, refertum omni immunditia, jactare sustines adeò arctam cum Matre purissima & nitentissima necessitudinem?

DEUS meliora. Filij matrificant potius, quia mores sequuntur uterum; quod argumento est, liberos non in corpore tantum matrificare, ut malè restrinxit Joannes Faber: sed etiam in animo, cujus mores solent corporis dispositioni respondere, ut integra lucubratione monstravit Galenus. Undè quia à Matre est major pars materiæ, è qua corpus compingitur, rectè dictum est filios matrificare; hoc est matrem referre moribus. Nec abnuunt, qui indistinctè ac conjunctim de utroque parente loquentes dicunt, liberos moribus parentes exprimere. In quam rem plenissimè disserunt Tiraquellus, Chassanæus, & Sanchez. Itaque referenda est moribus, ac virtutibus, quàm Matrem specialem dicere gaudes. Hoc quid est ac quantum? Gregorius Nyssenus præcellenti disputatione, confirmat appellationem *Christiani* à *Christo* derivatam: nec aliud revera resonantem, quàm *Christi Filium* ex lavacri utero, injicere Christiano necessitatem repræsentandi in seipso omnes Christi titulos: eosq; cum proportione, & quantum puro homini fas est, suos faciendi. Hoc Nyssenus exponit longa enumeratione titulorum Christi Christiano accommodata.

IDEM convenientissimè dixerim, de nomine *Filij & Fratris MARIÆ specialis*. Fuit illa Christi DEI Mater. Et tu emitere, ut multos *Christos* (retineo Nazianzeni vocem) prolem sanctam atque divinam, verbo & exemplo profundas. Fuit illa nitentissima & sanctissima. Et tu hunc nitorem & corporis simul ac animæ puritatem exquisitam, veluti sanctum parelium repræsentata. Esto compendiosa demonstratio morum maternorum; quàm esse germanam filij notationem, ex Nazianzeno habetur.

Nec dubitavit Nicetas, filium Parentis rationem ac definitionem

Sss

appel-

Institut. de
nup.

L. 7. Con.
à n. 2.
In Catal.
glor.
mund.
part. II.
Considerat.
25. in dec.
cap. 17.
num. 7.

436.

Carm. ad
Nicobul. &
Orat. 42.
ubi Nicetas.

Cap. 7. al.
serc. pag.
37.

Psal. 115.

appellare. Sic jure *Filius* audies *MARIÆ*, & quidem *specialis*; si omnes in te *MARIÆ* virtutes, specialiter elucescant; si *CHRISTO*, naturali ac proprio *MARIÆ* Filio, quàm maximè conformis fieri satagas. Nam, ut nemo unquam ad Christum proximè accedit, quàm *B. Virgo*: sic quisquis se Christo propiorem sistet, imitatione ac expressione virtutum, Matri communi fiet consimilis; pro nexu quem inter se habent, quæ cum tertio devinciuntur. Ad hunc modum per *Sichem*, & *vallem illustrem*, pertingitur ad *Bethel* cum Abrahamo. Quod scitè, cum *Giselberto*, accommodare ad hoc negotium possumus. Nam *Sichem* humerum sonat à quo tegendo, *Stapulæ* dictum est. Quæ autem *Vallis illustrior*, quàm omnimoda Sanctitas, & conclusæ hæc appellatione virtutes? Indè ad *Domum DEI*: (id enim sonat *Bethel*) ad *locum Tabernaculi admirabilis*, pervenitur expedite ac securè, eius se fratrem & filium in veritate profitendo, quæ ancillam se vocavit cum Mater esset; & cum *Psalte* dicendo:

*O Domine, quia ego servus tuus, ego servus tuus,
& filius Ancilla tua.*

PARS